

Un Dumnezeu care aleargă în întâmpinarea fiilor săi
Duminica 34 după Rusalii – a Întoarcerii Fiului Risipitor
8 februarie 2026

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi fii. Și a zis cel mai tânăr dintre ei tatălui său: Tată, **dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Atunci el le-a împărțit averea.** Dar nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o țară depărtată și acolo și-a risipit averea trăind în desfrânări. Și, după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea și el a început să ducă lipsă. Și, ducându-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelei țări și acesta l-a trimis la țarinile sale să pască porcii. Și dorea să-și sature pânțelele din roșcovele pe care le mâncau porcii, însă nimeni nu-i dădea. Dar, **venindu-și în sine,** a zis: Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la cer și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi. Și, ridicându-se, a venit la tatăl său. Dar, **încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său și i s-a făcut milă și, alergând, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat.** Atunci i-a zis fiul: Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Iar tatăl a zis către slugile sale: Aduceți degrabă haina lui cea dintâi și-l îmbrăcați și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioarele lui; apoi, aducând vițelul cel îngrășat, înjunghiați-l ca, mâncând, să ne veselim, căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat. Și au început să se veselească. Iar **fiul cel mare** era la țarină. Când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri. Atunci, chemând la sine pe una dintre slugi, a întrebat ce înseamnă acestea. Iar ea i-a spus: Fratele tău a venit și tatăl tău a înjunghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos. Și el **s-a mâniat și nu voia să intre;** dar **tatăl lui, ieșind, îl ruga.** Însă el, răspunzând, a zis tatălui său: Iată, de atâția ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei. Dar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, ai înjunghiat pentru el vițelul cel îngrășat. Tatăl însă i-a zis: Fiule, tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat pierdut era și s-a aflat” (Lc. 15, 11-32).

Duminica Vameșului și a Fariseului ne-a pus înaintea rugăciunea smerită, ca mod de apropiere de Dumnezeu. *Duminica întoarcerii Fiului risipitor* vorbește despre învierea sufletului prin întoarcerea de la păcat, descoperind chipul unui Dumnezeu iubitor, care primește și îmbrățișează pe oricine dorește „să se întoarcă acasă”. În cele ce urmează voi prezenta trei meditații legate de Tatăl, de fiul risipitor și de fiul cel mare.

1. Tatăl – „oceanul de iubire” și chinul său reînnoit

Evanghelia întoarcerii Fiului Risipitor a fost numită „Evanghelia” din Sfânta Evanghelie, vestea cea bună despre un Tată iubitor în ceruri, a cărui dragoste de oameni este mai mare decât orice păcat omenesc, primindu-l pe tot păcătosul care se pocăiește. Tatăl este în această pildă mai întâi un senior al iubirii și al libertății. Îi dăruiește fiului cel mic averea sa, atunci când acesta îi cere, fără să pună întrebări, și îl lasă să plece „departe”, un concept care descrie îndepărtarea de Dumnezeu și risipirea darurilor lui.

În limba greacă originală a Evangheliei termenul folosit pentru „avere” în versetul 12 este „ousia”, adică „ființa”. Când vorbește despre împărțirea averii în același verset, Sfântul Luca folosește însă termenul „bios”, adică „viață”. Așadar, Tatăl când le-a împărțit „averea” celor doi fii, le-a dăruit însăși „ființa” sau „viața” cu toate darurile aferente. Pilda nu se referă așadar doar la averea materială pe care o primesc cei doi fii de la Tatăl, ci la însăși viața lor și la toate darurile primite. Chipul Tatălui este acela al unui senior al iubirii, în cuvintele lui Nicolae Steinhardt al unui „boier”, care dăruiește fără măsură și fără condiții. În chipul fiului risipitor ne regăsim astfel toți, căci fiecare dintre noi am primit „ființa” sau „viața” de la Dumnezeu și de multe ori le risipim asemenea fiului cel mic. În pilda aceasta sunt cuprinse așadar toate viețile

noastre și toate drumurile noastre! „Desfrânările” în care trăiește fiul cel mic se referă la tot ceea ce omul face fără măsură și înfrânare, căci asta înseamnă „des-frânat”, cheltuind „averea” dăruită de Domnul pentru plăceri lumești trecătoare și lucruri nefolositoare. Se pare că omul cheltuie peste 90% din energia sa, pentru acumularea de bunuri pământești!

Tatăl, seniorul iubirii și al libertății, dispăre din povestire până la revenirea fiului cel mic, când își descoperă frumusețea, bunătatea și măreția Sa: „Dar, încă **departe fiind el, l-a văzut** tatăl său și **i s-a făcut milă și, alergând, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat**”. Îl vede așadar pe fiu „de departe”, plin de milă aleargă spre el, cade pe grumazul său și îl sărută! Acest moment răstoarnă întregul clișeu, care ne spune că omul aleargă după Dumnezeu! Fiul cel mic aleargă și el spre Dumnezeu din amărăciunea păcatului, dar vedem aici cum Tatăl aleargă spre fiul său. Dacă citim cu atenție Sfânta Scriptură, găsim în multe din paginile Bibliei un Dumnezeu care aleargă după fiii săi! Din momentul căutării lui Adam în grădina raiului – „Adame, unde ești?” (Fac 3,9) aleargă după toți fiii Săi pierduți și risipitori, așteptându-i să se reîntoarcă „acasă”. Fiul cel mic se întoarce așadar pe urmele iubirii Tatălui, care a străbătut de nenumărate ori distanța dintre ei în vremea absenței sale, sperând să îl revadă! Aceasta este iubirea!

Viața Tatălui apare însă spre finalul pildei ca un chin reînnoit, căci doar ce a venit fiul cel mic acasă și trebuie să îl împace pe fiul cel mare, supărat de marea iubire și înțelegere a Tatălui față de fratele său! Abia l-a primit pe fiul cel mic, pierdut și aflat, mort și înviat, iar fiul cel mare îl necăjește din nou, refuzând să intre în casă și să participe la sărbătoare. În loc de bucurie, fiul cel mare se umple de mânie! „Dar tatăl lui, ieșind, îl ruga”. Tatăl nu este așadar doar „un ocean de iubire”, ci și un munte de răbdare! De câte ori ispitele nu murdăresc frumusețea și bucuria sărbătorilor din familiile și viețile noastre, la fel ca în pilda fiului risipitor?

2. Fiul risipitor – momentul „venirii în sine” și al „întoarcerii acasă”

Păcatul central al fiului risipitor este risipirea averii în plăceri și desfrânări, altfel spus ratarea sensului pentru care a primit darurile vieții. În limba greacă, păcat se spune „amartia”, ceea ce tradus înseamnă „ratarea țintei”. Cuvântul păcat provine în română de la latinescul „peccatum,” derivat de la verbul „peccare”, care înseamnă „a te împiedica”, „a face un pas greșit”. Ambele semnificații sunt fundamentale pentru descrierea vieții în păcat, ca fiind o călătorie pe drumuri greșite sau o ratare a țintei existenței, care este apropierea de Dumnezeu, viața în iubire de El și de aproapele! Care este drumul greșit sau ținta ratată de fiul risipitor? Risipind și pierzând toate darurile primite, acesta devine din „fiul unui Tată” „sluga unui stăpân străin”, care nu îl iubea, căci nici din roșcovele porcilor nu îi dădea. Aceasta este amăgirea păcatului, care are gustul dulce-amar, asemenea roșcovelor. La început te momește, iar după săvârșire te dezamăgește!

Motivul „întoarcerii acasă” este central în această pildă, căci el descrie țelul vieții creștine, care constă în comuniunea cu Dumnezeu în Împărăția Sa, acel „acasă” după care toți tânjim. Ne bucurăm, spre exemplu, când cineva ne îmbrățișează și ne mângâie, căci în noi este sădit și prezent un dor după o „îmbrățișare veșnică”, care să nu aibă sfârșit! Sfântul Părinte Arsenie Boca vorbește la începutul cărții sale „Cărarea Împărăției” despre viața omului, descriind-o în modul următor: venim de la Dumnezeu, petrecem o vreme pe pământ, iar apoi ne întoarcem „acasă”. Unii însă nu se mai întorc, spune părintele, îi prinde noaptea pe drum, moartea! Fiului risipitor reușește să revină acasă. Momentul central care îi împarte viața în două este „venirea în sine”. Traducerea exactă din greacă este „a mers în el însuși” (elthon eis eauton), adică a intrat în ultima cămară a inimii sale, care mai rămăsese încă necuprinsă de întuneric, nemurdărită de păcat. Ce a găsit acolo? A redescoperit chipul lui Dumnezeu din el, adică „identitatea de fiu al unui Tată”. Necurăția sufletului său este exprimată prin pașterea porcilor, animale necurate pentru evrei, dar și prin robia în care se afla, devenind „din fiul unui Tată” „sluga unui stăpân străin”, care nu îl iubea, ci îl folosea.

Mergând în adâncul inimii sale, realizează exterioritatea în care se afla, trăită prin foame și suferință în „țara îndepărtată” la un „stăpân străin”. În inima sa găsește amintirea bunătății și a iubirii Tatălui, altfel spus se descoperă a fi iubit, deși era păcătos. Este însă eticist, adică nu crede în iertare și în faptul că mai poate reveni la demnitatea de fiu, sperând să fie primit măcar ca argat. Gândește în logica juridică a pedepsei pentru fapta săvârșită. Tatăl însă îl surprinde cu logica iubirii și a iertării. Tatăl însuși cade pe grumazul său, ceea ce înseamnă că fiul avea fața și urechea la pieptul inimii Lui. Acolo a ascultat bătăile inimii lui Dumnezeu, iar ele l-au prins în lanțul iubirii, o iubire veșnică, după care tânjim cu toți.

Spațiul în care Dumnezeu descoperă această iubire oamenilor este astăzi Dumnezeiasca Liturghie. Prima rugăciune a acesteia, numită *Rugăciunea Antifonului întâi*, arată că ne întâlnim în rugăciune cu un Dumnezeu, ce ne poartă o iubire fără margini: „Doamne, Dumnezeul nostru, a Căruia stăpânire este neasemănată și slavă neajunsă, **a Căruia milă este nemăsurată și iubire de oameni negrăită**, Însuși Stăpâne, după milostivirea Ta, caută spre noi și spre această sfântă biserică și **fă bogate milele Tale și îndurările Tale cu noi și cu cei ce se roagă împreună cu noi**”. Sfânta Liturghie începe așadar cu descrierea mării iubiri a lui Dumnezeu pentru această lume și a modului în care și acum ne dăruiește din belșug mila și îndurările Sale, care devin averea pe care ne-o împarte neîncetat. Tatăl, Fiul și Sfântul Duh vor să facă sărbătoare pentru noi. Aceasta este Sfânta Liturghie, ospățul făcut pentru fiul risipitor.

3. Fiul cel Mare – legalistul supărăcios

Fiul cel mare este chipul fratelui supărăcios și legalist, care fără să facă multe rele, nu face nici multe bune, neînțelegând cum funcționează iubirea. Își judecă fratele pentru păcate, se justifică pe sine și îl osândește pe tatăl. Mai mult, își face voia proprie, căci „nu voia să intre”. Nu îl numește pe tatăl său „Tată”, înțelegându-l ca un fel de patron, iar pe sine ca o slugă tocmită. Relația sa cu tatăl pare să fie marcată de o viziune juridică de stăpân-sclav, fără a cunoaște deloc măreția iubirii. Caracterul său aduce aminte de atâția fii și atâtea fiice de astăzi, care își judecă părinții în aceeași cheie a fiului cel mare, pentru modul în care s-au comportat sau se comportă cu frații lor!

Parabola rămâne deschisă, la fel ca taina vieții noastre până la finalul ei. Nu știm dacă fiul cel mare a intrat în cele din urmă în casă sau supărat pe Tatăl mult prea iubitor a plecat supărat pe iubirea Lui. Așadar, mântuirea fiecărui om rămâne o taină, pe care numai Bunul Dumnezeu o știe, așa cum doar El știe ce „averi” ne-a împărțit și cu cât folos le-am cheltuit. Este minunată această parabolă a întoarcerii „acasă”.

Sfintele Evanghelii ne spun că omul are vocația de a deveni „casă”, adică de a primi în inima sa binele sau răul, frumosul sau urâtul, pe cel rău sau pe Dumnezeu. Aș spune la finalul acestor gânduri despre pilda fiului risipitor, că creștinul care devine „casă” a lui Dumnezeu, primind în sine Cuvântul Său, dar și Trupul și Sângele Său, se întoarce „acasă”. Simțindu-ne nevrednici de atâta iubire, recunoscându-ne ca păcătoși, în inima noastră are loc „cutremurul iubirii”, care ne face să revenim definitiv „acasă”!

Cât de mult a prețuit Biserica această pildă, ne-o arată faptul că troparul care se cântă la începutul *Slujbei tunderii în monahism* a fost împrumutat din *Canonul Utreniei din Duminica întoarcerii Fiului risipitor*: „Brațele părintești grăbește a le deschide mie, că în desfrânări am cheltuit viața mea; spre bogăția cea necheltuită a îndurărilor Tale, căutând acum, Mântuitorule, inima mea cea sărăcită nu o trece cu vederea, că Ție Doamne, întru umilință strig: păcătuim-am, Părinte, la cer și înaintea Ta”. Dacă de la Zahau vameșul ne-a rămas slujba de sfințire a casei noi, de la vameșul smerit Rugăciunea inimii, iată că fiul risipitor a devenit model de pocăință pentru monahi, dar și pentru noi toți, care ne aflăm în pelerinajul spre Înviere!

